

VEILEDER VED GRAVING NÆR TRÆR OG I OFFENTLIGE GRØNTAREALER.

GRØNTAREALER

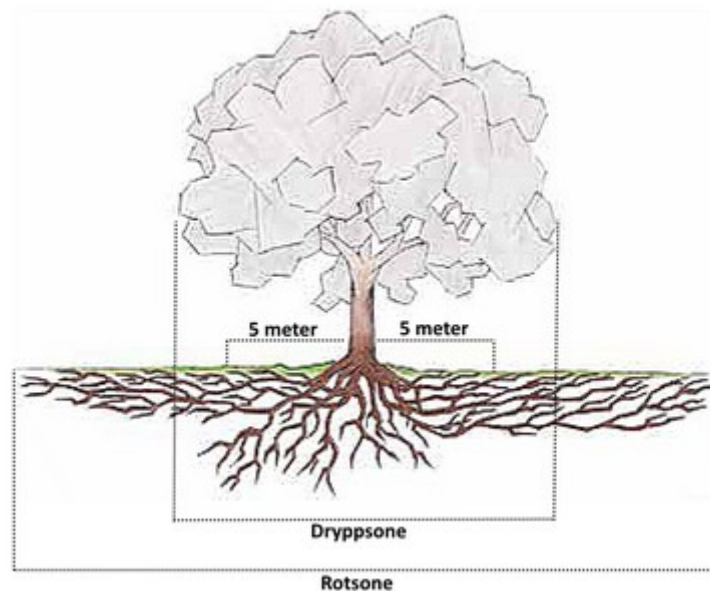
- Ved graving i parker og friluftsområder skal Trondheim bydrift - Idrett, park og skog (IPS) kontaktes for godkjenning.
- Ved graving i parker og friluftsområder langs og/eller nærmere offentlig veg enn 3 meter fra vegkant skal godkjenningen fra Trondheim bydrift, IPS legges ved søknad om grave-/arbeidstillatelse i form av blanketten «[Graving nær trær og i grøntareal](#)».

IPS kontaktes via nettportalen: www.trondheim.kommune.no/henvendelser. Bruk skjema for driftshenvendelser under fanen «Parker, friarealer og markaområder». Trondheim bydrift, IPS har 5-10 dagers saksbehandlingstid for henvendelser om graving. Ofte må en befaring gjennomføres for å finne gode traseer i grønne områder. Blankett «[Graving nær trær og i grøntareal](#)» skal følge henvendelsen.

Ved fare for spredning av fremmede arter til naboeiendommer skal dette avklares i samråd med lokale landbruksmyndigheter, i henhold til blant annet «Forskrift om floghavre». Les også Statens vegvesens rapport nr. 387 Fremmede skadelige arter - oppfølging av lovverk.

TRÆR

Den enkleste måten å unngå skade på trær, er å holde avstand. Der det er uunngåelig å grave nærmere et tre enn dryppsonen eller nærmere stammen enn 5 meter, skal Trondheim bydrift, IPS kontaktes for å avklare framgangsmåte.

Før gravearbeid nær trær skjer, kan det bli stilt krav om prøvegraving fra Trondheim bydrift, IPS. Målet med prøvegraving er å finne ut hvor røttene er og hva de kan tåle av inngrep. Trefaglig rådgiver skal alltid være tilstede ved prøvegraving. Gravingen skal alltid starte utenfor dryppsonen (trekronen) og minimum 5 meter fra stammen.

Straks røtter kommer til syne, stoppes gravemaskinen. Røtter med diameter over 30 mm skal aldri håndteres med gravemaskin. Det er vanligst å fullføre med håndgraving. Den mest skånsomme måten å blottlegge rotsystemet på, er å blåse vekk jorda med luftspade. Trefaglig rådgiver kan kreve bruk av luftspade i særskilte tilfeller. Når røtter er blottlagt må trefaglig rådgiver ta stilling til det videre gravearbeid. Røtter som blottlegges av graving skal tildekkes så snart rådgiveren har gjort sin vurdering. Røttene dekkes til med våte striesekker, våt fiberduk eller jord - midlertidig tildekking holdes fuktig til enhver tid. Trondheim bydrift, IPS kan gi dispensasjon til arbeid under trekronen eller nærmere stammen enn 5 meter. I disse tilfellene plikter entreprenøren å bruke stammevern som vist i Trondheim kommunes

VEILEDER VED GRAVING NÆR TRÆR OG I OFFENTLIGE GRØNTAREALER.

«Veileder for arbeid nær trær». Valg av type stammevern avgjøres av Trondheim bydrift, IPS. Trefaglig rådgiver skal kontaktes i forkant og skal være til stede.

Trondheim kommune krever at arbeidet alltid kvalitetssikres av trefaglig rådgiver i felt. En trefaglig rådgiver kan være en sertifisert trepleier, representant for Trondheim bydrift, IPS eller ha relevant fagbrev og erfaring med trær. Rådgiveren skal være godkjent av Trondheim bydrift, IPS. Trefaglige rådgivere kan blant annet finnes her: www.trepleieforum.no/arborister.

Kostnadene ved bruk av trefaglig rådgiver må dekkes av entreprenør eller tiltakshaver. Skader eller erstatning av trær må dekkes av entreprenør eller tiltakshaver etter gjeldende takseringsregler.

Les også Trondheim kommunes «Veileder for arbeid nær trær» for utfyllende informasjon.

Teletining skal ikke skje innenfor treets dryppsoner og minimum 5 meter fra stammen.

KRAV TIL ISTANDSETTING AV GRØNTAREALER

Generelt om jordkvalitet: Vekstjord/anleggsgjord (både stedegegn og innkjøpt) skal være fri for uønskede arter, store røtter og andre uønskede elementer. Vekstjorda skal tilfredstille kravene i NS 2890 Dyrkingsmedier, jordforbedringsmidler og jorddekkingsmidler.

For praktiske råd om gjødsling og kalking vises til Statens vegvesens håndbok V271 Vegetasjon i veg- og gatemiljø.

Grasplen/grøntrabatter: Dette er arealer som skal ha minimum 150 mm vekstjord uavhengig av om plenen sås eller legges ut med ferdiggras. Vekstjorda skal være fri for flerårig ugras (rotugras). Gjødsling av vekstjorda: 12,5 kg egnet fullgjødning pr 100 m². Vekstjorda skal ikke inneholde steinmaterialer eller andre bestanddeler større enn 30 mm (NS 3420-K:2011 KB2.22). Under vekstjorda skal det være minst 200 mm løsmasser dominert av sand eller finere fraksjoner. Vekstjordlaget skal ikke inneholde stein som kan bli til ulempe for skjøtsel og skjøtelsutstyr. Den ferdige overflaten skal være jevn og ha naturlige overganger eller tilslutning mot tilgrensede områder. Planhetstoleranse er 30 mm kontrollert med en 3 meter lang rettholt.

Ved istandsetting av grasplen/grøntrabatter i følgende områder skal det benyttes ferdiggras: Alle parker, Midtbyen, Ila, Øya/Elgeseter, Rosenborg/Singsaker, samt andre offentlige arealer IPS har stilt krav til ferdigplen i sin tillatelse til graving.

Øvrige arealer skal det brukes frøblanding for grasplen - det skal brukes norske frøsorter tilpasset nordisk klima. Såmengde: 1,0-1,5 kg per 100 m²

Grasbakke/vegskråning/grønt-vegkant: Dette er arealer der graset kan bli høyt og det skal slås sjelden. Arealene skal ha minst 100 mm humusholdige løsmasser som toppmasser. Gjødsling av de humusholdige løsmassene: 10 kg egnet fullgjødning pr 100 m². Løsmassene skal ikke inneholde steinmaterialer eller andre bestanddeler større enn 30 mm. Humusholdige løsmassene skal ikke inneholde stein som kan bli til ulempe for skjøtsel og skjøtelsutstyr. Den ferdige overflaten skal være jevn og ha naturlige overganger eller tilslutning mot tilgrensede områder.

Frøblanding: 40-60% rødsvingel, 15-25% stivsvingel, 5-15% engkvein og 5-15% raigras. Det skal brukes norske frøsorter tilpasset nordisk klima. Såmengde: 1,0-1,5 kg per 100 m².

Naturlig revegetering godtas ikke.

Trær: Viser til Statens vegvesens rapport nr. 89 Etablering av trær sidene 32 til 35 vedrørende anleggsgjordens beskaffenhet som entreprenøren skal benytte. Dette ved tilbakeføring av anleggsgjord i treets rotsone etter graving. Krav til å benytte ny jord er ufravikelig. Det skal benyttes lagtykkelse av jorda som beskrevet på side 32 i samme rapport.

VEILEDER VED GRAVING NÆR TRÆR OG I OFFENTLIGE GRØNTAREALER.

Entreprenøren skal levere fullstendige analyser som er oppdaterte av anleggsjorda til Trondheim bydrift, IPS i god tid før graving finner sted og når anleggsjorda skal benyttes. Krav til hva analysen skal omfatte finnes på side 35 i Statens vegvesens rapport nr 89. Jorda skal også tilfredsstillende de krav som er stilt i tabell 1 og linjediagram over kornfordelingskurve på side 33-34 i samme rapport. Anleggsjorda skal forøvrig tilfredsstillende kravene i NS 2890 Dyrkingsmedier, jordforbedringsmidler og jorddekkingsmidler. Den fullstendige analyse skal også legges ved som vedlegg i ferdigmeldingen som sendes inn etter graving.

Entreprenøren skal ellers alltid følge trefaglig rådgivers råd og anvisninger.

Plantefelt: Vekstjordlaget skal for busker, stauder, utplantingsplanter og for løk/knoller ha en tykkelse i henhold til tabell K1 - Tykkelser på vekstjordlag i NS3420-K:2011 KB2.22. Vekstjorda skal være fri for flerårig ugras (rotugras). Gjødsling av vekstjorda: 15 kg egnet klorfattig fullgjødelse pr 100 m². Vekstjorda skal ikke inneholde steimaterialer eller bestanddeler større enn 70 mm. Den ferdige overflaten for plantefeltet skal være jevn og ha naturlige overganger eller tilslutning mot tilgrensede områder.

Utdrag fra tabell K1 - NS3420-K:2011 KB2.22

Arealtype	Tykkelse i mm
Plantefelt for busker	400
Plantefelt for stauder	300
Plantefelt for utplantingsplanter	200
Plantefelt for løk og knoller	200

Busker, stauder, utplantingsplanter som replantes etter graving skal tilfredsstillende Norsk standard NS 4400 til NS 4406, NS 4410, NS 4411 og NS 4413.

Håndbøker, standarder og veiledere

- Norsk standard NS 2890:2003 Dyrkingsmedier, jordforbedringsmidler og jorddekkingsmidler
- Norsk standard NS 3420:2011 Beskrivelsestekster for bygg, anlegg og installasjoner - Del K: Anleggsgartnerarbeider
- Statens vegvesens håndbok N200 Vegbygging, kapittel 7
- Statens vegvesens håndbok V271 Vegetasjon i veg- og gatemiljø.
- Statens vegvesens rapport nr. 89 Etablering av trær
- Statens vegvesens rapport nr. 387 Fremmede skadelige arter - oppfølging av lovverk
- Lovdata: Forskrift om floghavre